न्यू आर्ट्स,कॉमर्स ॲन्ड सायन्स कॉलेज,वर्धा

मराठी विभाग

बी.ए. — सत्र सहा

विषय — मराठी साहित्य

घटक : तीन

अभ्यास ग्रंथ — भाषाविज्ञान परिचय

प्रश्न पेढी

Question Bank

NACSC - 2021

१. पदास भाषाविज्ञानात काय संबोधतात?

अ) रूप ब) रूपिम क) स्वनिम ड) रूपिकांतरे

२. पदांतराला भाषाविज्ञानात काय म्हणून संबोधतात?

अ) रूप ब) पद क) स्वनिमांतर **ड) रूपिकांतर**

३. विघटन होऊ न शकणारी ध्वनींची सर्वात लहान अशी अर्थवाहक जी रचना, तिला काय म्हणतात?

अ) स्वनिम ब) स्वनांतर क) पद ड) पदांतर

४. वाक्यात स्वतंत्रपणे येऊ शकणारे केवल पद अथवा इतर पदांच्या संयोगाने बनणारे पदाचे वाक्यातील प्रयोगक्षम रूपास काय म्हणतात?

अ) शब्द ब) वाक्य क) स्वनिम ड) रूपिम

५. विघटन होऊ न शकणारी लहान अर्थवाहक रचना कोणती?

अ) रूपिका ब) रूपिम क) रूपिकांतर ड) स्वनिमांतर

६. पदे, त्यांचे प्रकार, त्यांच्यापासून होणारी शब्दनिर्मिती इत्यादीचा विचार व्याकरणाच्या ज्या विभागात होतो, त्याला आधुनिक भाषाशास्त्रात काय म्हणतात?

अ) वाक्यविन्यास ब) अर्थविन्यास **क) पदविन्यास** ड) ध्वनिविन्यास

७.ध्वनिच्या सर्वात लहान अशी अर्थवाहक रचनेस काय म्हणतात?

अ) पद ब) पदिम क) स्वनिम ड) पदिमांतर

८.लघुतम मुक्त रूप कोणते?

अ) घर ब) वर क) थर **ड) वरील सर्व**

९.रूपिमाचा परस्पर संबंध जोडण्याचे कार्य करणाऱ्या रूपिमाला काय म्हणतात?

अ) बद्धरूपिम **ब) कार्यकर रूपिम** क) मुक्त रूपिम ड) मिलन रूपिम

१०. भाषिक व्यवहारात अविष्कृत होणाऱ्या रूपिकांच्या रूपाला काय म्हणतात?

अ) पद ब) पदमि **क) रूपिकांतर** ड) रूपिम

११. संमिश्र रूपिमाला काय म्हणता?

अ) बद्धरूपिम ब) कार्यकर रूपिम क) मुक्त रूपिम **ड) मिलन रूपिम**

१२. ‘‘पदांपासून शब्द कसे बनतात हे पाहणे कोणत्या? विन्यासाचा एक मुख्य भाग आहे?’’

अ) वाक्यविन्यास ब) अर्थविन्यास **क) पदविन्यास** ड) ध्वनिविन्यास

१३. एक पूर्ण विचारव्यक्त करणारा शब्द किंवा शब्दसमूहास काय म्हणतात?

अ) स्वन ब) पद क) वाक्य **ड) अर्थ**

१४. शब्दातील अंतिम वैधर्म्यमुक्त घटक कोणता?

अ) पद ब) रूप **क) अर्थ** ड) वाक्य

१५. व्याकरणात पद व वाक्य विचाराचा समावेश कोणी केला?

अ) हॉल ब) ग्रीम **क) हॉकेट** ड) झूलब्लॉक

१६. एक भाषा दुसऱ्या भाषेपासून कोणत्या बाबतीत भिन्न असते?

अ) उच्चारण ब) व्याकरण क) शब्दसंग्रह **ड) वरील सर्व**

१७. दैनंदिन व्यवहारासाठी कोणती भाषा वापरली जाते?

अ) प्रमाणभाषा **ब) बोलीभाषा** क) अप्रगत भाषा ड) प्रगत भाषा

१८. मूळ भाषेशी समांतर असणाऱ्या भाषेला कोणती भाषा संबोधले जाते?

अ) उपभाषा ब) बोली क) पोटभाषा **ड) वरील सर्व**

VACSC - 2021

१९. कोणत्या गोष्टीच्या दुर्लभतेमुळे बोलींचे भेद वाढतात?

अ) शिक्षण ब) वृत्तपत्रे क) दळणवळण **ड) वरील सर्व**

२०. ''बोली हे दैनंदिन व्यवहाराचे स्वाभाविक साधन आहे. मुखपरंपरेने आल्यामुळे तिच्या अंगी एक प्रकारचा जिवंतपणा असतो.'' हे विधान कोणाचे?

अ) ना.गो.कालेलकर ब) शं.गो.तुळपुळे क) कृ.पां.कुळकर्णी ड) श्री.रं.कुळकर्णी

२१. कोणत्या गोष्टीसाठी बोलीचा वापर केला जात नाही?

अ) प्रशासन ब) शिक्षणाचे माध्यम क) समाजातील लेखी व्यवहार **ड) वरील सर्व**

२२. मराठी प्रमाणभाषा मानून कोणी अभ्यास केला?

अ) ग्रिअर्सन ब) हॉकेट **क) झूलब्लॉक** ड) सोस्यूर

२३. ''प्रमाणभाषा हे एक आदेशात्मक भाषिक रूप आहे.'' हा विचार कोणाचा?

अ) ना.गो.कालेलकर ब) गं.ना.जोगळेकर क) कृ.पां.कुळकर्णी ड) प्र.रा.देशमुख

२४. बोलीभाषा निर्मितीचे कारण कोणते?

अ) जातिसंस्था ब) व्यवसायभिन्नता क) परभाषेचा स्वीकार **ड) वरील सर्व**

२५. अहिराणी, डांगी, कोकणी हया बोली कोणत्या प्रमाणभाषेच्या आहेत?

अ) गुजराथी ब) हिंदी क) कातडी **ड) मराठी**

२६. 'महाराष्ट्र भाषाभ्यास' चे लेखक कोण?

अ) वि.का.राजवाडे ब) कृ.पा.कुळकर्णी **क) य.रा.दाते** ड) ना.गो.कालेलकर

२७. 'अहिराणीची कुळकथा' चे लेखक कोण?

अ) ना.गो.कलेलकर **ब) दा.गो.बोरसे** क) कृ.पां.कुळकर्णी ड) मु.श्री.कानडे

२८. 'मराठी भाषेचे मूळ' चे लेखक कोण?

अ) विश्वनाथ खैर ब) चं.द.इंदापूरकर क)प्र.न.जोशी ड) शं.बा.जोशी

२९. आहिर लोकांची बोली कोणती?

अ) कोकणी ब) डांगी क) वऱ्हाडी **ड) अहिराणी**

३०. विदर्भातील लोकांची बोली कोणती?

अ) कोकणी ब) डांगी **क) वऱ्हाडी** ड) अहिराणी

NACSC - 2021